

СТАН КЛІТИННОГО ІМУНІТЕТУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З НЕГОСПІТАЛЬНИМИ ПНЕВМОНІЯМИ, АСОЦІЙОВАНИМИ З ЗАЛІЗОДЕФІЦИТНОЮ АНЕМІЄЮ

Сміян О.І., Василюшин Х.І.

Сумський державний університет

Кафедра педіатрії післядипломної освіти з курсами пропедевтичної педіатрії і дитячих інфекцій

У дітей, протягом останніх років, пневмонії у всіх вікових періодах займають одне з провідних місць у структурі бронхолегеневої патології та залишаються в ряді 10 найважливіших причин смертності в економічно розвинених країнах.

Велике значення для прогнозу даного захворювання, характеру його перебігу, розвитку ускладнень та одужання має здатність дитячого організму до імунної відповіді. В даний час практично не викликає сумніву той факт, що підвищена частота запальних захворювань респіраторного тракту супроводжують порушення імунологічної реактивності. Бронхолегеневі захворювання у дітей розвиваються на фоні вже наявних патологій чи самостійно стають причиною порушень імунітету. Достатньо важливу роль в імунній відповіді відіграє залізо. Поєднання залізодефіцитної анемії з іншими захворюваннями внутрішніх органів, з одного боку, призводить до виникнення синдрому взаємного обтяження захворювань та тяжчого їх перебігу, а з іншого - ускладнює повноцінне лікування як захворювань внутрішніх органів, так і самої залізодефіцитної анемії.

Метою нашого дослідження було вивчення Т- і В- ланок клітинного імунітету у дітей дошкільного віку з негоспітальними пневмоніями (НП), асоційованими із залізодефіцитною анемією (ЗДА).

Нами були обстежені 33 дитини віком від трьох до семи років, які перебували на лікуванні в інфекційному відділенні № 2 Сумської міської дитячої клінічної лікарні Св. Зінаїди з приводу НП за період з 2011 по 2012 роки. Всіх пацієнтів було розділено на дві групи. До I групи ввійшло 16 дітей з НП без ЗДА. II групу склали 17 дітей з НП, асоційованою із ЗДА. Вивчення клітинного імунітету пацієнтів проводилось шляхом визначення вмісту загальної кількості лімфоцитів, Т-лімфоцитів, Т-хелперів, Т-супресорів та В-лімфоцитів у сироватці крові на 1 – 2 день після госпіталізації. Групу контролю склали 20 практично здорових дітей відповідного віку та статі.

Аналіз клітинного імунітету в усіх дітей на початку захворювання показав достовірно низький рівень лімфоцитів, концентрацію Т-лімфоцитів, вміст Т-хелперів та імунорегуляторного індексу відносно показників здорових дітей. З другого боку, субпопуляція Т – супресорів у дітей I групи була достовірно більшою порівняно з даними групи контролю ($p < 0,05$), тоді як у дітей II групи цей показник характеризувався незначним зниженням відносно показників здорових дітей та достовірно відрізнявся від показників пацієнтів I групи ($p < 0,01$).

Концентрація В-лімфоцитів у гострому періоді НП в дітей І групи дослідження була вищою, ніж у здорових ($p < 0,05$), на відміну від хворих ІІ групи, в яких спостерігалось зниження В-лімфоцитів відносно І та контрольної групи ($p < 0,05$).

Такі зміни можуть свідчити про порушення імунологічної реактивності у дітей з НП, асоційованими із ЗДА. Можливо, при НП, асоційованій із ЗДА відбувається зниження розпізнавання чужорідних антигенів (зниження концентрації Т-хелперів), що, в свою чергу, призводить до зниження продукції ростових і диференціюючих факторів, які необхідні для розмноження і дозрівання В-лімфоцитів.

Таким чином, у дітей з НП, асоційованою із ЗДА відбуваються зміни клітинного імунітету, які супроводжуються зниженням вмісту Т- і В-лімфоцитів. При чому, більш виражене зниження концентрації В-лімфоцитів спостерігалось у хворих ІІ групи порівняно з пацієнтами І групи. Отримані дані слід враховувати при визначенні обсягу терапевтичного втручання хворим та медичної реабілітації реконвалесцентів.

Сміян О. І. Стан клітинного імунітету у дітей дошкільного віку з негоспітальними пневмоніями, асоційованими з залізодефіцитною анемією / О.І. Сміян, Х. І. Василюшин // Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією: матеріали міжрегіональної науково-практичної конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю, яка присвячена 45-річчю заснування спеціалізованої гематологічної допомоги дітям Слобожанщини (28 березня 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 134-135.